

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу ТДАТУ з метою вдосконалення якості вищої освіти. Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **52 респондента** (здобувачів ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр»), контингент яких представлено на рисунку 1. Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

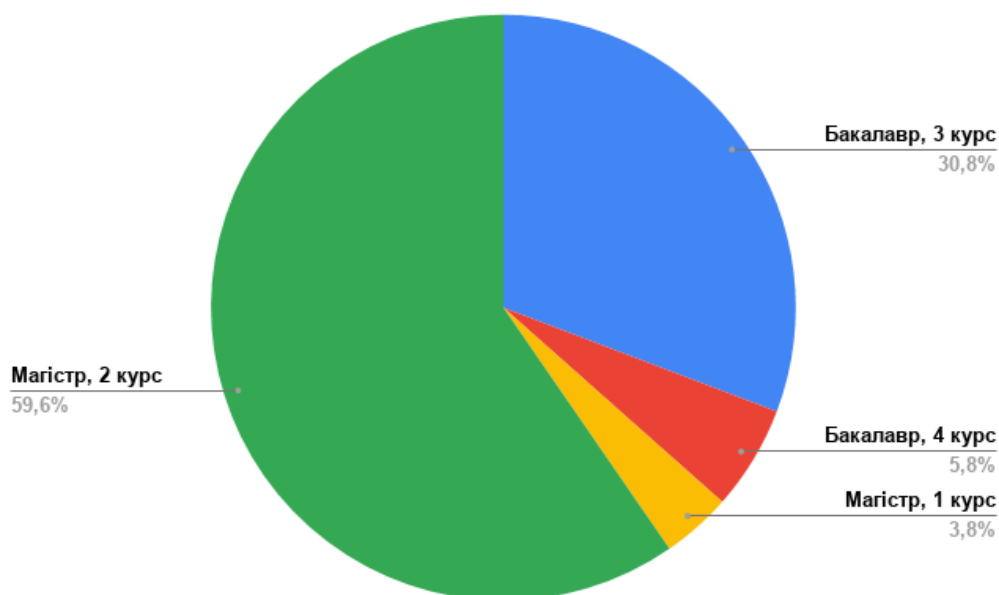

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 1.

Таблиця 1- Оцінювання якості ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	59,6	28,8	5,8	3,8	1,9
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	50,0	32,7	11,5	3,8	1,9
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	50,0	32,7	9,6	3,8	3,8
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	46,2	30,8	15,4	0	7,7
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	48,1	28,8	9,6	3,8	9,6
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	67,3	19,2	5,8	5,8	1,9
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	36,5	36,5	11,5	13,5	1,9
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	55,8	34,6	1,9	1,9	5,8
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	61,5	26,9	5,8	1,9	3,8
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	44,2	30,8	11,5	9,6	3,8
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	57,7	28,8	7,7	1,9	3,8
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	78,8	13,5	5,8	0	1,9
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	75,0	19,2	0	1,9	3,8
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НІП ТДАТУ	65,4	26,9	1,9	3,8	1,9
15	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню	82,7	13,5	1,9	0	1,9

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» за всіма критеріями є досить високою.

Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балами «5» і «4») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «доступність графіків освітнього процесу та розкладів», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ» та «допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню».

Найнижче (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2») здобувачі вищої освіти оцінили тільки: «використання викладачами сучасних педагогічних методів» (13,5% на 2 бали і 1,9% на 1 бал), «співвідношення теоретичної і практичної частини», «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності» та «спрямованість дисциплін на майбутню професію».

Загальну оцінку якості освітнього процесу за ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 4 курсу (88,9% опитаних оцінили на 5 балів та 11,1% на 4 бали). 12,2 % опитаних здобувачів СВО «Магістр» 2 курсу оцінили якість освітніх послуг на незадовільному рівні.

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Бакалавр, 3 курс	68,8	23,3	7,5	0,4	0
2	Бакалавр, 4 курс	88,9	11,1	0	0	0
3	Магістр, 1 курс	63,3	36,7	0	0	0
4	Магістр, 2 курс	50,1	29,7	8,0	6,0	6,2

Інші пропозиції щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ, які запропонували здобувачі вищої освіти при опитуванні, наступні:

- більше співпрацювати з виробництвом і дізнаватися, що саме необхідно для тієї чи іншої професії за спеціальністю;
- повернути нарахування стипендій, як раніше;
- для іногородніх зробити дистанційне навчання.

Якість викладання дисциплін здобувачами вищої освіти спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» було запропоновано оцінити за **25 критеріями**. Аналіз **255 анкет** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **92,7%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти (у відсотках)

Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)	76,0	15,1	6,7	1,4	0,8
Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	81,2	12,9	4,7	0,8	0,4
Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	82,0	13,3	3,5	0,8	0,4
Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	74,9	13,7	9,4	9,4	1,2
Слідкує за реакцією аудиторії	74,1	15,3	8,6	8,6	0,4
Ставить питання і мотивує до дискусії	69,0	18,4	7,8	7,8	1,6
Володіє високою культурою мовлення	79,6	13,7	5,1	5,1	0,4
Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	72,2	19,6	7,1	7,1	0,4
Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	77,6	14,1	5,9	5,9	0,4
Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	79,6	13,7	5,1	5,1	0,4
Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП	81,2	12,2	5,1	5,1	0,4
Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	63,9	20,8	12,5	12,5	1,6
Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	77,3	12,9	5,1	5,1	2,0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)	77,4	14,9	5,5	1,7	0,5
Проявляє професійну ерудицію	82,0	12,5	3,5	1,6	0,4
Знайомить з останніми досягненнями науки	66,3	23,1	7,1	2,7	0,8
Наводить науково-обґрунтовані аргументи	78,4	14,5	5,1	1,6	0,4
Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	77,3	15,3	5,5	1,6	0,4
Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	83,1	9,0	6,3	1,2	0,4
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)	81,1	12,1	4,4	1,9	0,5
Добррозичливість і тактовність, толерантність	80,8	13,3	3,1	1,6	1,2
Пунктуальність, організованість	83,1	11,0	3,5	2,0	0,4
Вимогливість, наполегливість	78,0	16,1	4,3	1,2	0,4
Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	76,1	13,7	7,5	2,4	0,4
Зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок	76,9	15,3	5,1	2,4	0,4
Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	80,0	11,8	5,1	2,4	0,8
Охайність, зовнішній вигляд	89,4	6,3	2,4	1,6	0,4
Доброчесність	84,3	9,4	3,9	2,0	0,4
Середній показник відвідуваності занять	92,7				

Найвищими балами в I розділі «**Методичний рівень знань**» оцінено «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «володіє високою культурою мовлення»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «проявляє професійну ерудицію» та «організованість самостійної роботи»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «пунктуальність, організованість», «охайність, зовнішній вигляд» та «доброчесність».

Найнижчі бали в I розділі отримано за «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)» (2,7 % оцінили на 2 бали і 2,0 % на 1 бал), «ставить питання і мотивує до дискусії», «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи» та «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни»; в II розділі – «знайомить з останніми досягненнями науки», «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «доброзичливість і тактовність, толерантність», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти» та «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання» (2,4 % оцінили на 2 бали і 0,8 % на 1 бал).

Висновки і пропозиції

1. Моніторинг оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» показав достатньо високий рівень організації і якості освітнього процесу.

2. В доповнення до планових семінарів Вищої школи педагогічної майстерності ТДАТУ на базі методичної комісії факультету створити курс підвищення педагогічної майстерності «Сучасні педагогічні методи навчання», до якого як викладачів запросити професорів факультету, а як слухачів – усіх викладачів факультету.

3. Увести регулярне стажування викладачів факультету на провідних підприємствах регіону із подальшим впровадженням результатів стажування в освітній процес.

4. На лабораторних роботах з дисциплін циклу професійної підготовки збільшити час на проведення експериментальних досліджень здобувачами та за можливості збільшити кількість лабораторних робіт дослідницького характеру.

5. Увести у навчальний план підготовки здобувачів ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр» дисципліни, на яких розглядати розв'язання задач практичного інженерного спрямування та практичного наукового спрямування.

6. Ведучим викладачам, які працюють зі здобувачами ступеня вищої освіти «Магістр», у своїй роботі збільшити частку програмного матеріалу, яку викладати із застосуванням наступних методів навчання: проблемного викладення матеріалу та частково-пошукового.

7. Ведучим викладачам дисциплін циклу професійної підготовки прикладного спрямування (особливо тих, що викладаються на останніх курсах) у список літератури, рекомендованої здобувачам, включити періодичні видання з напрямку дисципліни та на заняттях знайомити студентів із останніми досягненнями науки і техніки з напрямку дисципліни.

8. Взяти участь у грантовому проекті «Служба Старших Експертів (SES)» та запросити для викладання на факультеті експертів проекту із галузей, які співпадають зі спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

9. Випусковим кафедрам організувати проведення щорічних науково-практичних конференцій, до участі у яких активно залучати здобувачів, як тих, що приймають участь у наукових розробках кафедр, так і самостійних дослідників.

10. Проектним групам розробити та затвердити план впровадження зазначених висновків в освітній процес здобувачів ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр» із зазначенням конкретних термінів і виконавців.

11. Гаранту освітньої програми звернути увагу завідувачів випускових кафедр та викладачів групи забезпечення освітньої програми на виявлені недоліки з метою їх усунення, зокрема, на «використання викладачами сучасних педагогічних методів».

12. Розглянути результати моніторингу на методичній комісії факультету ЕКТ та визначити заходи, спрямовані на усунення недоліків та встановити відповідні терміни.

Декан факультету енергетики і комп'ютерних технологій, д.т.н., професор

 Назаренко І.П.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

 Скляр Р.В.